

eništvo in upraviteljstvo v Ptiju
v gledališkem posloju.

Izraje izhaja vsaki drugi petek,
datiran z dne naslednje nedelje.

Sestavki dobrodošli.

Kopisi se ne vracajo in se morajo
izdajati do pondeljka pred izdajo do-
tične številke vposlati.

Štajerc.

Posamezna številka velja v Ptiju za
celo leto K 1.— s poštnino K 1.20.
Pri odjemaju več ko 10 številk pri-
meren rabat.

Cena za oznanila za:

1 stran K 32.—, $\frac{1}{2}$ strani K 16.—
 $\frac{1}{4}$ strani K 8.—, $\frac{1}{8}$ strani K 4.—
 $\frac{1}{16}$ strani K 2.—, $\frac{1}{32}$ strani K 1.—
Pri večkratnem oznanilu posebno zni-
žana cena.

stev. 14.

V Ptiju v nedeljo dne 14. julija 1901.

II. letnik.

Predlog

poslance Orniga in tovarišev v štajerskem deželnem
doru, zadevajoč naročitve težkih žrebcev za ptujski
okraj.

Zalostni položaj vedno bolj propada-
jega kmečkega stanu povzročuje dolžnost
se storiti in nobeno sredstvo opustiti, is-
čemu skoz odklepanje času primernih do-
hodnih virov deloma odpomoči.

Eden najvažnejših teh dohodnih virov
e konjereja. Ptujski okraj je ta čas kon-
jerejo zadevajoče, za tako imenovano lahko
pleme (Reitschlag) določen; skoz to je kmet
zimoran zrejati lahko pleme. Nasledek
ega je, da kmet, od njega zrejenih konjev
e more dobro prodati, ker material ne
dovolji za c. kr. erar, za vojaške potreb-
e in tudi zasebnikov ne. Žrebice se
im sploh ne odkupijo in za tri- do štiri-
čne konje dobijo naši kmetje 150 gl., k-
ežemu 250 gl. Vojaško oskrbništvo v

ptujskem okraju tudi nikoli konjev ne ku-
puje, ker imajo prednost ogerski konji.

Po drugih krajih vendar, kjer je za-
stopano težko, mirnokrvno konjsko pleme,
tam dobijo kmetje za eno žrebico, ki je
šest do osem mesecev stara, skoraj toliko,
kakor kmetje ptujskega okraja za svojega
štiriletnegra konja, to je 150 do 200 gld.
in še več. Iz tega se razvidi, da je konje-
reja težkega plemena za ubogega kmeta
prav gotovo velikega pomena.

Sicer pa imajo v večimenovanih okrajih
mnogi kmetje že kobile težkega plemena;
da pa iste zamorejo pustiti ubrejiti, morajo
nareediti dva- do tridnevni dolgi pot do
bližnje žrebčarije, kjer se nahajajo težki
žrebci, tako na primer v sv. Lenart.

Ako toraj ptujski kmetje prosijo, da
bi se v ptujski žrebčariji ne samo lahki
žrebci negovali, tako more se ta zahteva
kot ravno tako potrebna in opravičena pri-
znati. Ta želja se je tudi o priliki navzoč-

pride k njej, ker ga nihče drugi ne bo videl, kakor
ona sama.

Nestrpno je čakal večera. Blaže je obul nove
škornje, da bi mu seme iz njih ne všlo in se odpravi
precej pozno od vasi. Pri „figabirtu“ je izpel za
korajo pol litra starega. Ko ga je krčmar vprašal, kam
da je tako pozno večer namenjen, odgovoril mu je,
da nikamur, ampak, da je le radi žeje prišel k njemu
na pol litra dobrega.

Izpivši vino, vdari jo Blaže proti lesu, kjer je
stala Gašparjeva koča. Ker ne vidi nobenega blizu,
stopi za bližnji grm, vsede se na tla, sezuje se, ter
si natrosi semena v škornje. Potem se obuje in še sedi
skoro celo uro, kajti za vašovanje zdele se mu je še
prezgodaj. Ko je mislil, da je že polnoči proč, na-
pravi se zopet na pot popolnoma varen. Malo neročno
je stopal, kajti seme ga je bodlo in marsikaterokrat
mu je skoro iz ust všlo: hudičeve seme, a izgovoriti

Praprotovo seme.

(Resnična dogodba iz lanskega leta.)

(Konec.)

Tako mu je govorila Urša. Mislila si je pa: le hodi
semenom koder hočeš in kedaj hočeš, vsak te bo
ko videl, če bo le kje blizu. Sicer ni vedela kaj
še namerava, pa mislila si je lahko, da se gre za
posebnega, kjer bi Blaže rad zraven bil, da bi
drugi ne videli. V srcu se je veselila, če je pomis-
lila, kako se bo Blaže opekel. Dala mu je v nekem
člen glažku neke stvari, ki ni bila ne les, ne zemlja,
kaša, ne proso, ampak neko prav drobno suho
je rumenkaste barve. Blaž ji da denar, vtakne gla-
žep in se vesel napotil že precej pozno zvečer
nov.

Ko je drugi dan Blaže srečal Katerco, ji je na-
m povedal, da ima praprotovo seme, da zdaj lahko

nosti gospodov c. kr. namestnika in deželnega glavarja v Ptiji obema ekscelencema izrekla po kmečki deputaciji.

Podpisani toraj predlagajo:

Visoki deželni zbor naj sklene:

Deželnemu odboru se nalaga, tej želji ubogega kmečkega ljudstva ptujskega okraja ugoditi, da

- a) se Njeg. ekselenca c. kr. namestnika naprosi, ves svoj upliv porabiti, da se na ptujski žrebčariji mesto sedaj vzdržavanih šest lahkih žrebcev vzdržavajo samo štirje in vsaj dva težka mirnokrvna žrebca naročita;
- b) ses prošnjo na konjerejsko društvo obrne, da se tudi to v enakem smislu za važno to zadevo zavzame.

Na ta predlog g. Orniga je c. kr. društvo za deželno konjerejo sklenilo, od leta 1902 na ptujski in gornjeradgonski žrebčariji nastaviti po dva žrebca težkega plemena, da se tako ugori kmečki želji.

Slovenski poslanci in slovenski kmetje.

Naši gospodje deželni poslanci odločili so se, da hočejo po celem Spodnjem Štajerju prirejati shode, pri katerih bodo kmetom pojasnili, zakaj da ne grejo v deželnem zboru. Nekaj takih shodov so že priredili in vse krivice našteli, katere se nam ubogim Slovencem v deželnem zboru dogajajo, k sklepnu pa rekli: „Proč od Gradca“; To se pravi toliko kakor: mi hočemo s vovojo vojvodino Štajersko, ali pa hočemo se priklopiti kranjski deželi.

Že v zadnji številki „Štajerca“ smo dokazali, da bi se z razdelitvijo štajerske dežele in ustanovitvijo svojih uradov za Spodnji Štajer davkoplačevalcem

se le ni upal, boječ se, da nebi seme izgubilo svoje moči.

Pride do hišne ograje in kmalu je bil pod oknom Katerce. Rahlo potrka in zakliče. Dekle pride odpirat in dolgo dolgo sta se pogovarjala o mnogih rečeh, o kakoršnih se menijo le tisti, ki vso čarobno moč prve, čiste ljubezni v sebi občutijo. Nazadnje je celo dobil še prvi poljub, po katerem je hrepenal. Na glas bi bil rad zaukal od veselja, ko je odišel, a spomil se je, da ne sme. Hvalil je Andrejčka, ki mu je nasvetoval praprotovo seme, hvalil je Uršo in najbolj pa seme, kajti bil je trdno prepričan, da je pomagalo in da ga ni nobeden videl. Ko tako veselega srca koraka proti drugemu koncu dvorišča, zgodi se mu nekaj, česar ni pričakoval. Toda star pregovor pravi: dež za solncem mora priti, hotel je tudi tukaj vso resničnost pokazati, kajti ubogi Blaže je telebnil po dolnosti in širokosti v korito za napajanje živine, ki je bilo še polno vode.

naložila grozna nova bremena in to je gola res čeprav se „Fihpos“ stokrat na glavo postavi. Kar zadruženja s Kranjsko tiče, pa ve vsak človek, je na Kranjskem samo malo premožno ljudstvo, samo nima nič denarja, mi pa potrebujemo več denarja, da naše vinorejstvo povzdignemo.

Ali tudi v slučaju, da bi nam „Proč od Gradhasek“ prineslo, kako hočejo se naši poslanci Gornjega Štajerskega odtrgati? Vojvodina Štajer obstoji že izza 800 let in pri sto bojih so sloveni in nemški Štajerci skupaj držali, se bojevali proti Turkom in štajerski regimenti izkazali so se povsod hrabri.

Ali mislijo naši poslanci res, da se jim bomočjo nekolikih shodov in kratkem času posredovati premagati Gornještajerce in vlogo ter slovenske Štajerce preleviti v Kranjce? Gotovo ne! Niti v 50 letih ne bodo mogoče, to doseči in naš kmeti se, kajti se ga vpraša, če hoče postati Kranjec, bodo prekrižali in rekli: Bog nas varuj; pride že se toliko lačnih ljudi iz Kranjskega sem, kako bodo še potem izgledalo, če bi mi bili pod kranjsko vladbo.

Slovenski kmet pa nima časa čakati 50 let, njemu more se kmalu odpomoči, kajti potem bo že dostradal ali se izselil. Naši gospodje deželni poslanci storijo torej s tem veliko hudobijo, če kmeti pripovedujejo, katere so neizpeljive in če zato neumnosti ostanejo daleč od deželnega zboru ter ubogega kmeta pustijo brez zastopstva.

Pred čim se bojijo naši poslanci?! Posreči jim v deželnem zboru zahteve slovenskega kmeta peljati, potem bodo jim poljubili roko, kajti najdejo tam nobenega uslišanja in bodo s svojimi poštenimi predlogi odbiti, potem bodo vse ljudi stalo na njih strani in od deželnega zabora zahtevali opravičenja.

Ali leno doma sedeti, nič delati in denarje žep pobasati, kakor gospod Robič, s tem ni pomagalo kmetu, niti ni v čast poslancem samim! Tako samo strahopezljivec delati; in slovenski kmet, hrabrejši vojak sveta, nebo tako plesnjivo politikoli odobraval.

Glasno je omevalo v tiho noč pluskanje vode in Blaže se hitro pobere, da bi zbežal. Ko je blago proti plotu spodtaknil se je na „šejetrgi“, da je še drugič padel in se precej potolkel, tako, da je kmalu srečno pete odnesel, kajti že so se odpirala hrata in stari Gašpar bil je na dvorišču.

Blažetova sreča je bila, da si je izbral noč cej temno, kajti drugače bi ga bil Gašpar spoznal in si tudi lahko mislil, da je bil pod oknom Katerce in zdaj je bil prepričan, da se je okoli hiše plazil. Ko bi bil Blaže malo bolj bistre glave, prišel bi bil na to, da mu seme ni nič pomagalo, kajti videti tudi tako ni nobeden mogel, ker je bila noč temna.

Toda akoravno se je precej potolkel, mu veni bil žal ta prvi poskus, kajti zdaj je bil trdnopričan, da ga Katerca ljubi in da jo že lahko hodnji pust vzame za svojo, če bosta stara dva volila.

Ven z volilno pravico!

Kmet je, kakor je znano najubožnejši človek! povsed se ga postavlja v ozadje, vedno se reče; molči kmet, ti ne razumiš ja nič“, povsed ima eroba, ali ta jerob ne dela za kmeta, temveč za svoj žep! Že izza 30 let volijo meščani svoje poslance sami, to se pravi, vsakdo odda pri državnozborskih volitvah svoj glasovni listek, na katerega je zapisal ime svojega kandidata. Ubogi kmet pa mora preje voliti volilnega moža, in volilni možje pridejo potem skupaj, da volijo poslanca. Tak ubogi volilni mož pa je vsemogočemu pretenuju in upiranju izpostavljen, tako da se čisto drugi poslanci volijo, kakor so želeli kmetje.

Ta vnebovpijoča krivica se je konečno v nekaterih deželah odpravila. Na Češkem, Spodnje Avstrijskem in na Kranjskem volijo kmetje že naravnost, in nikdo ne more reči, da so sedaj slabši poslanci izvoljeni bili kakor poprej. Tudi štajerski deželni in državni je stavil tak predlog in odvisno je slovenskih poslancev če bodo dobili tako direktno volilno pravico ali ne. Ko bi se vsaj te edine je v deželnem zboru udeželili, bi kmetje v prihodnjem državno- in deželnozborskih volitvah v vsaki občini svojega poslanca po svoji volji voliti smeli. Mi moremo verjeti da bodo naši poslanci v takojšnjem vprašanju svoje volilce nečimerno izdali. Prej kmetje, pazite na svoje zastopnike!

Bodimo previdni.

(Dopis iz dežele.)

Mariborski časnik „Fihpos“, novorojeni sinček „Slov. Gospodarja“ prinesel je v št. 3. dne 30. junija t. glavni članek „V združenju je naša moč“. Dragi alec! ako še nisi bral istega članka, glej, da dobiš „Fihpos“ v roke in beri ga trezno, potem sodimo in sprevidel bodeš veliko zvijačo in nakane.

Mi prinesemo le posamezne točke tega članka. „Fihpos“ pravi: „Dandanes pa morda nobenega stanu tišči tako trd jarem in mu ne preti tako velika varnost kakor kmetskemu stanu. Po drugih deželah, kar po Francoskem, Nemškem, Danskem, Švicarskem se kmetje že trdno združili med seboj in so sedaj čeni. Pri nas na Avstrijskem se tudi začenja s tem, o pa moramo tudi mi slovenski kmetje biti privljeni, da ne bomo na suhem ostali.“ To pravi „Fihpos“. Premislite dragi kmetje pomen teh vrst in ko presodite zvijačo „Fihposa“. Le poglejte nazaj, kar so začeli pri nas kmetje sami zborovati in se učevati, ali si ni „Slov. Gospodar“ na vso moč pričeval, da prepreči združenje kmetov in to tudi in sicer zmiraj hujši in nesramnejši. Nobeno držvo ni preustudno. „Slov. Gospodar“ šunta in s svojimi farizejskimi hlapci z nesramnimi lažmi samo Slovencev proti Nemcem, temveč tudi Slovence med seboj. V to pomoč je rodil „Slov. Gospodar“ sinčka z imenom „Fihpos“ in zdaj sta oba

na delu. Ja, celo poštene častite duhovnike, kteri v pravem Kristusovem nauku ravnajo in ne sejejo med ljudstvo nemir in prepir, ti farizeji napadajo. Seveda „Slov. gospodar“ in njegov sinček bi rada združila slovenske kmete pod svoje vodstvo, da bi iste držala ložje v bedi in jarmu. Kdor se ustavlja, napadeta ga najnesramnejši, krstita ga kot liberalca, brezverca, nemčurja i. t. d. in če je ravno iskren Slovenec in poštenjak. „Slov. Gospodar“ in sinček pa se po drugi strani pajdašita z bodisi-komurkoli, z liberalci in grešniki in makari so najzagriznejši Mažari, samo če trobijo v njihov rog in se jim uklanjajo. Ali ni to najnesramnejše farizejsko hinavstvo? Vsak je proklet, kdor bere kaj druzega kakor „Slov. Gospodarja“ in in njegov „Fihpos“. Kdor bere že „Domovino“, (která še pred temi farizeji v nekem strahu živi in si še ne upa s svojimi misli prav na svetlo) je obsojen v vice. Kdor bere pa „Slov. N.“ ali „Štajerca“, gori že zdaj v peklu. Zakaj pa neki prepovedujejo ti hinavci in grešniki branje drugih časnikov? Pravijo, da zaradi pohujšanja ljudstva; — o kaj še. — Pač pa zaradi tega, ker nekteri časniki prinašajo hudobije in grešno obnašanje teh farizejskih hinavcev in istim gotovo ni ljubo, da ljudsvo njih postopanje zve. Tudi bi se ne smeli slovenski kmetje dalje izobraziti. Ti ljudje dobro vedo, da če je kmet izobražen, ta dalje vidi, kakor črez nos in konec žlice in dalje ve, kakor v hlev, na njivo in štibernico — ne bode pustil, da bi drugi stanovi in taki, kteri od kmetov živijo, ž njim komandirali in hlapčevali, kakor se še dandanes in žalibog v prvi vrsti s slovenskim kmetom godi.

Dragi slovenski kmetje! odprite oči in sodite sami kaj je prav. Ne poslušajte hujškačev in puntarjev; ne poslušajte teh sleparjev, kteri lažejo, da bi bili drugi časniki pohujšljivi, zopervernici i. t. d. Imate toliko sprevidnosti, da veste, da ja država postavno pazi, da se nič krivičnega ne tiska. Mnogovrstnejše časnike bodes prebiral, bolj bodes izobražen; kdor bere in prebira samo eno, je zoper svojo voljo zaslepljen. Potem bodes prišel do sprevidnosti, da je na gospodarskem političnem polju vso narodstvo pretepanje, hujškanje in puntarija največja sleparija na škodo kmetijstva in v hasen in dobiček kmečkih izkoriščevalcev. Kmet, bodisi Nemec, Slovenec, liberalci, klerikalec, konservativci i. t. d. bi ne smel zasledovati na gospodarskem polju nobenih razmer in razpertij, v zdajnih, za kmete tako žalostnih, nevarnih časih.

„Fihpos“ pravi, da se morajo slovenski kmetje združiti, da ne ostanejo na suhem i. t. d. Mi pa vprašajmo: zakaj pa neki v „Slov. gospodarju“ in „sinčeku“ hujškanja ni konca ne kraja ravno med Slovenci samimi? In če se ravno mi Slovenci združimo, ne pomaga nič, dokler se ne združimo z nemškimi brez ozira na politično mnenje. Še-le tedaj imamo moč, da se uspešno branimo zoper sleparstvo in oderuštro katero hoče požreti kmečki stan. Kdor temu ugovarja, isti je političen zelenjak brez najmanjše skušnje ali pa politično zaslepljen. Isti ne zastopi druzega nič, kakor pri polni skledi sedeti in zauživati, kar drugi pripravljajo, pri tem pa premisljevati, kako bi se združenje vseh

kmetov preprečilo, ker bi potem sleparstvu odklenkalo. Prišel bi Gospod z bičem v roki in rekel, kakor je rekel prvim starišem: Pojdita, v potu svojega obraza si služita kruh. In vresničile bi se besede sv. Pavla: Kedor ne dela, naj ne je.

(Dalje sledi.)

Vojna v Južni Afriki.

Vojna se bo nadaljevala dotlej, da bodo Buri uničeni in docela iztrebljeni. To je sklep angleške zbornice, v kateri sta zakladni kancelar Hicks Beach in vojni minister Brodriche povedala, da je vsako nadaljnje pogajanje z Buri brezuspešno. Krüger in generali Burov so sklenili, da sprejmo le popolno neodvisnost in samoupravo obeh burskih republik, vse drugo odklanjajo ter se bodo borili dalje do skrajnosti. Anglija mora torej vojno nadaljevati. 19 mesecev že traja boj angleške velevlasti z dvema malima kmetiškima državicama, okoli 3000 milionov kron je Anglija že porabila, izgubila celo armado častnikov in vojakov, a konca ni videti. Buri ne le niso izgnani in iztrebljene iz svojih dveh dežel, nego so se polastili še večine Kaplandije. Tako stanejo na ogromne daljave raztegnjene operacije Angležev vsak dan 40 milijonov kron. Gotovo je, da se Buri ne morejo več meriti z Angleži na odprttem polju in v velikem boju, kajti Angležev je nad 200.000 mož, Burov pa jedva 12 do 14.000, ali mala vojna se bo nadaljevala vendarle brez konca in kraja. Krüger in Botha trdno upata, da ostanejo končno Buri gospodarji na svoji zemlji.

Angleži so na glasu, da so človekoljubni in plemeniti. V vojni z Buri pa so se pokazali, prav nasprotno, neusmiljene in surove. Najprej so uvedli morilne dum-dum kroglje. Ali Buri so z zaplenjenimi dum-dum krogljami streljali na Angleže, zato so te krogle kmalu izginile. Nato so začeli Angleži pozigati farme ter so opustošili vso deželo. Ženske in otroci Burov so brez strehe in živeža, zato so jih Angleži zgnali na posebne prostore, kjer trpe ujetniki največje pomanjkanje, mraz in vročino, lakoto in žejo. Najhujše pa je, da divjajo med ujetniki epidemične bolezni. Sedaj, ko so farme požgane, polja opustošena, možje pobiti, dovoljujejo Angleži ženskam in otrokom, da se vrnejo domov! Kako plemenito! Močan dokaz angleške človekoljubnosti je tudi to, da so se pobratili s Kafri, s starimi sovražniki Burov, divjaškimi Swazi in Zuli, katerim je dovoljeno moriti in ropati po deželah Burov. Tolpe teh divjakov so se priklatile celo do Rustenburga. Angleži pa se bodo tega svojega pobratimstva kmalu kesali, kajti divjaki bodo nastopali tudi proti Angležem in njih oblastom.

Iz Haaga poročajo, da se morajo Buri držati še 18 mesecev. Devet pa more v gorovju vztrajati celo 3—4 leta. Poveljnika Pretorius in Ackermann sta bila v boju ranjena.

Razne stvari.

„Švercanje“ z fihiposom. Prepošteni „Slovenski Gospodar“ z dne 4. julija piše da je „Štajerc“ tih tapec, da „šverca“ in se tako lepo v drugih časnih zastonj po svetu vozi in se to velikokrat zgorter se naročniki, „Gospodarja“ in njegovega „fihiposa“ opozarjajo in prosijo, da bi mu njegovi naročniki tlučaj naznanili če bi namreč „Štajerc“ kedaj v njih listu zavit došel. — Mi seveda ne moremo pomagati če je „Gospodar“ mesečen in se v svojem svetohlinstvu globoko ureže. On pravi, da se taka lumperija velikokrat zgodi, ob enem pa prosi svoje naročnike, da mu tak slučaj naznanili. Mi toraj vprašamo: čem tak slučaj še-le naznaniti, če se to zgodi velikokrat? Kaj ne, kdor ima v glavi mesto možganov otroku temu se kaj tacega pač lahko pripeti. Torej po take on sam, ali njegov „fihipos“ takega slučaja nista doživel. — Vsakemu naročniku „Gospodarju“ pa je znano, da je njegov ta mladi „fihipos“ posamezen list, s posebnim naslovom, kateremu cena ena krona, čeravno počenega groša vreden ima posebnega urednika in je tudi nekaj posebnih naročnikov, se z „Gospodarjem“ vred tihotapsko pošilja, brez poštne marke — „šverca“ torej on, pa „Štajerc.“ Mi plačamo poštino pošteno. On sa v svoji prismojenosti piše: „Njegovi („Štajerčevi“) prijatelji ga vtipkajo v druge časnike.“ Ali je potem kriv naše uredništvo, če si je nekdo to šalo dovolil? Sledi pa je še prašanje, če je to tudi resnica, ker dvomim, ker znano je, da ta dva lista resnice ne ljubita. Tu je celo mogoče, da so to sami storili, samo da potestim sumničijo druge. Očitati hoče on drugim nekaj, ki sam že od svojega rojstva počenja. Če s tako hram svoje kimovce „futra“ in skuša slepiti, voščimo mu samo dober tek. Pred njegovim pragom leži cele kugnoja, hoče pa drugim pometati. Težko in nesredno je porodil svoj „fihipos“ zato ga pa tudi zdaj tu z tam vroča zaušnica doleti.

Iz Dravinjske doline. Ko je „Štajerc“ začel i hajati, se je „Slov. Gospodar“ zmirom ustil kako govcu ta časnik kmetom vsilujejo in da ga manj kmet pri blagu plačati itd. Vprašamo te pa zdaj: „pravičen?“ „Slov. Gospodar“ kdo pa za tvojega maliga sinčeka plačuje, s katerim g. kaplani dan dnevom po fari letajo in ga po več iztisov kmeti zastonj delijo, najberž mu ga bodo tudi g. duhovni pri kakšnem pogrebu, poroki ali pri čem drugem računili. Tako vidiš ti obrekljivi „Gospodar“ zopomo te spoznali, da te sama hinavščina skupaj di. Od „Štajerca“ si takšne laži pisal, če ravno smo naročniki „Štajerca“ pošteno naročnino plačali, tvoj sin se pa zastonj deli, ker si tako neumnega lista nobele malo previden kmet ne naroči. Sram te naj bol da ne znaš nič drugega več pisat kakor čez „Štajerc“. Laži trosit tembolj še, ker te večjidel g. duhovni pišejo, ki bi mogli mir in ljubezen med ljudstvo ozjevati, ne pa prepir trositi.

Vse dobro pride od zgoraj. Znani oderuh H. Tanšic, ki je skoz več desetletij ubogo ljudstvo še

skega okraja z 24 odstotnimi oderuškimi obrestmi izsesaval in na stotine družin v stisko in uboštvo poginal, bil je kakor znano od celjskega okrožnega sodišča, radi pregreška po oderuški postavi na 6 tednov zapora in na 600 krovne denarne kazni obsojen. Kaznijsko sodišče pa je to kazen na tri mesece zapora in 1000 krovne denarne kazni povišalo. — Gospod Hugo Tančič se pa vendar pri tej občudovanja vredni okolščini ni pustil v kozji rog vgnati, saj je on, razvpit oderuh, plivnega pripomočja naših slovenskih poslancev zagotovljen, skoz katerih sopomčjo upa vloviti pomiloščenje. — Do tukaj zamore gospod Tančič upati! Kako se iz Šmarja poroča, je justično ministerstvo odredilo telegrafično, da se razvpitemu oderuhu zaziru na njegovo prošnjo na cesarja, dovoli podaljšani obrok nastopa kazni. Pravi se, da se naš poslanec hofrat Ploj v tem slučaju edinega uspeha parlamentarnega svojega delovanja bahati zamore. — Glej, glej! Hofrat Ploj do sedaj za kmety ni mogel ničesar storiti, ali za enega kmečkega konjederca, ki je na stotine posestnikov spravil na beraško palico, za tega ima poslanec Ploj čas in zastopi mu tudi pomagati!

Od Sv. Leuarta v Slov. gor. se poroča: Dne 6. m. ob drugi uri po noči je izbruhnili v občini Sarnko pri kočarju Janezu Dvoršak ogenj. V poslopju ni stanoval nikdo. Tukajšna požarna bramba prišla je pod vodstvom g. Sarnitza naglo na lice mesta, in pogasila ogenj, katerega je zanetil posestnik sam. Pogaleca Dvoršaka je žandarmarija precej v jutro pridala in odgnala v zapor.

Požari. 23. junija popoldan začelo je goreti v gospodarskem poslopju Jožefa Verbnjaka v Križeveh pri Ljutomeru. Zgorela je hiša in gospodarsko poslopje z vso opravo; samo živino razen ene svinje se je rešilo. — Teden popreje pa je pogorelo v bogovi viničarsko poslopje g. V. Sarnica iz Sv. Leuarta. Bilo pa je ob tistem času ravno hudo vreme, in bližni se nahajajoči strelni postaji se je pridno veljalo in misli se, da je požar nastal skoz streljanje. — Pri Ptiju v Stanošini udarila je strela v viničarijo najščnega minoritskega konventa, pokvarila precej poslopje, ubila enega konja in enega otroka omotila. — Iz Selnice ob Dravi se poroča, da je 24. junija popoldan, ko so ljudje bili na travniku pri sušenju, pogorelo gospodarsko poslopje zakoncev Nesarič. — Gorelo je tudi 8 prašičev in druga hišna oprava.

Vre dalje. Gornjegradčani izrekli so svojima posancema Berksu in Žičkarju nezaupnico. Mežnarjeva rinka bode si zaradi „abstinenckomedije“ že kako umagati znala.

V domaci luži utenil je 20. junija 2letni deček Stefan Gajsta iz Škol pri Pragerskem. Starši bojo se zaradi tega morali pred sodiščem zagovarjati.

Spodnja Polskava. (Požar.) 28. junija opoldne je goreti skedenj in zraven stopeča šupa nekega posestnika. Kako je ogenj nastal, dosedaj še ni znano, in se pa, da je storila hudobna roka. Zahvaliti je domačemu gasilnemu društvu, ki je pod vodstvom Šherla-a energično nastopilo in po $2\frac{1}{2}$ urnem delu naj pogasilo. Skedenj bil je prazen, v katerega bi

se imelo v pondelku seno voziti. Poljsko orodje, ki je bilo v šupi shranjeno, se je rešilo. V bližini požara se nahaja potok in tolmin, tako da vode ni manjkalo. Vaščanje in celo ženske so prostovoljno pomagali gasiti. Poslopji ste bili zavarovani. Blizu stoječe mnogoštevilne hiše so se nesreče obvarovali popolnoma.

Pretep. 18. junija prišlo je več fantov v Bukovčih skupaj. Začeli so se zaradi malenkostne reči prepričati, na kar je sledilo pretepanje, in končalo s tem, da je Jožef Strelec Janezu Jankoviču s preklo prizadjal več udarcev in ga tako poškodil, da mu je zlomil levo roko.

Na ptujski sejem dne 3. julija se je prignalo: 190 konjev, 372 volov, 401 krava, 252 komadov drobnice, 274 prasičev. — Večina prgnane živine je bila domače reje in nekaj iz hrvaške pasme. Sejem bil je po kupcih mnogoštevilno obiskan in prodajalo se je živahno. Večje množine so se odposlale v Solnograd, Briks, Bruk, Svitava, Gradec, Polo, Mürzzuschlag, Leoben itd. Prihodnji svinski sejem bode 10. julija. Prihodnji veliki živinski in svinski sejem 17. julija. Sejem za perutnino vsako sredo in petek. Pričakovati je mnogobrojnega obiska.

Skrivosten dogodek. Dne 27. junija bila je hiša Andreju Orosela v Studenicih štv. 21 pri Mariboru v kateri se nahaja gostilna, celi dan zaklenjena in družina v njej zaprta. Govorile so se o tem dogodku vsakovrstne čudovite reči in ko sta zvečer ob 11 uri došla tja dva žandarma, našla sta tam veliko množico zbranega ljudstva. Ko se jima je namignilo, da se je moralno kako hudodelstvo zgoditi in se na klicanje vrata niso odprle, so se potem vrata s silo vломila. V enem kotu ležala je 30letna hči Elizabeta Orosel v jako razburjenem stanju na tleh, Andrej Orosel ležal je na postelji, njegova žena je v sobi stala in skušala, ko sta žandarma notri silila, tiščati vrata. Na zofi ležala sta sina Jože in Herman Orosel, in 5letni sin Hermana, vsi s pokrivalom na glavi. Ker se je sumilo, da je v nezavest padla hči Elisabeta zastrupljena, poklicali so dr. Kartina, kateri pa je konštatiral samo nezavest, kojo je kmalo ozdravel. Preiskava je dosegala, da je Elizabeta Orosel od preveč molitve postala nora in bi skoraj vso svojo družino naredila neumno.

Gospod Jonas nima korajže nas tožiti, ampak se samo zvija kot kača. On pota v kazensko sodišče nemore najti, čeprav je on tam že „toliko opraviti imel“. On ostane toraj lažnjivec, danes in na veke — amen.

Velika požara. Dne 26. Junija od 5 uri popoldne je nastal ogenj pri posestniku Karl Stramic kmetu v Dragotincih župnije Sv. Jurija ob Ščavnici, kateri ima do 4000 Kron škode, ker je že imel skoraj vso seno pod streho. Požara so krivi otroci njegovih mlatičev; bil je tudi zavarovan. — Dne 28. junija ob $1\frac{1}{2}$ 10 uri po noči zapojejo zopet zvonovi zgoraj omenjene župnije in naznanjajo, da je ogenj. Pogorela sta sicer dva posestnika na Ženiku, Jurij Tišler in njegova sesta. Povzročil je požar tudi tukaj velikansko škodo.

Tišler je bil za malo vsoto zavarovan, njegova soseda pa celo nič. Kako je ogenj nastal je dozdaj še neznano. Nesrečniki se priporočajo, da njim domači župljani kolikor mogoče z lesom in živežem pomagajo. Prišla je tudi požarna bramba Jurjevska.

Gospodarček p. d. „fihpos“ predga v svoji zadnji številki, da so gospodje tudi vrli ljudje in da se naj kmetje ne pustijo od „Štajerca“ proti gospodom naščuvati. Bravo! ljubi „fihpos“ Mi imamo tudi gospode radi, ali samo one, ki dajo kmetu zasluziti denar, ali kaj od njih kupijo, ali ki so kot uradniki pravični in ljubezljivi. Tiste pa, ki kmeta izženejo, ga iz hiše izpodijo, nad njemu zahrulijo, ako pride po svojo pravico, tiste mi nemoremo trpeti. Najmanje pa zamoremo tiste gospode doktore trpeti, ki se kmetom kot poslanci vsljujejo, mu vse-mogoče oblube delajo, ne storijo nič, ali pa samo za svoj žep skrbijo.

Sv. Urban pri Ptiju. (Huda nevihta) 5. t. m. razsajala je v našem kraju huda nevihta, spremljana z gromom in zaporednim udarcem strele. Udarila je v več dreves in užgala tudi dve vinograški hiši in sicer Ane Maleg in Franca Vračič v Ločkem vrhu. Poslopji sta bili zavarovani. Isti čas sta se iz bližnjega hriba videla še dva druga požara, ki sta bila tudi užgana od strele. Pri Negovi je strela, ki je kmečko poslopje užgala ubila tudi gospodarja. Posebno čudno je, da so ljudje na mrliču poskušali posebna zopetozivljajoča sredstva in to, zakopali so ga, roke pustivši proste, do vratu v zemljo, to z namenom, da bi mu zemlja omotenje ven potegnila in da bi zopet prišel k sebi. Seveda je to slepo zdravljenje ostalo brez uspeha.

Zunanje novice.

Žrtva boja z biki. V Španiji, kjer se vrše še sedaj, v 20. stoletju, boji z biki, se je pojavil neki tekmeč znanega Don Tancreda, Lopez, kateri umeže s svojim pogledom bika ukrotiti. K prvemu nastopu Lopeza, ki je bil v Algesirasu, je kar vrelo gledalcev. Lopez je nastopil bled in tresoč se, toda bika je menda res hipnotiziral, kajti niti ganil se ni z mesta. S tem pa občinstvo ni bilo zadovoljno. Zah-tevalo je burno, da pripeljejo družega bika. In res je planil v arenu majhen črn bik, ki je vrgel domisljavega moža na tla, ga bodel z rogami in suval z nogami, dokler ni ležal na tleh kup mesa. Ko so prišli, da odneso ubogo žrtev, je vse ploskalo in se krohotalo, možki, ženske in otroci.

Zivino streljali bodo menda odslej, mesto da bi jo pobijali in klali. Ustreli jo lahko vsado in sicer hitro ter skoro brez bolečin za dotično žival. Nastaviti jej je treba samo aparat na čelo ter udariti s kladivom na užigalico. Strel gre skozi glavo preko hrbitnice in žival je takoj mrtva. Poka ni nobenega, strel ima kaliber 8 milimetrov in velja 15 vinarjev. Poskusi v Pragi so se prav dobro obnesli.

Osveta opatinje. V Parizu jebral opat Fauhard mašo. Ko je klečal pri oltarju, se mu je približala

črno oblečena, s pajčolanom zastrta dama ter ga ki udarila s težkim kladivom dvakrat po glavi. Duhovni vi se je zgrudil oneveščen na tla, napadalka pa je hoteli vurno zbežati, a so jo še ujeli. Imenuje se Mari Amosse, stara 40 let ter je bila prej opatinja. Opa je delal na to, da so jo iz reda odpustili, vsled česa se je hotela nad njim maščevati. Opat bode bržas um

Blazen huzar pri obhajilu. Iz Požuna poroča da je bil te dni huzar Komarov pri obhajilu. Ko Z podal duhovnik huzarju hostjo, je Komarov zaihte planil pokonci, potegnil sabljo, skočil preko ograte hotel posekatи duhovnika, ki pa je pobegnil sakristijo. Huzar je na to na oltarju razbil s sabljo kar je mogel. Policijski so blaznega huzarja ukroti in zaprli. Odvedli so ga na to v blaznico.

Vlak padel v vodo. 15 milj od Peru se je dogodila na wabaški železnici velika nesreča. Jako naravnega voda je izpodnesla most, preko katerega bi se bilo voziti vlak, ki se je pripeljal z veliko nagostjo do tega mesta ter je strmoglavl v vodo. Lokomotiva in pet vagonov se je zdrobilo, 16 italijanskih izvajencev je bilo takoj mrtvih, 50 potnikov pa je težjih ranjenih.

Hraber deček. Ameriški listi so poročali: Blizu Ontarija v Kanadi živi pri svoji materi Rudolf Steiner, ki zna že sedaj prav dobro strelja. Nedavno ga je poslala mati na lov, da kaj ustreli na večerjo. Deček pa je nakrat zagledal velikega medveda. Ker se take zveri ni nadeljal, se je sila prestranil ter s puško v roki bežal, kolikor so ga nesle noge. Hotel je zlesti na drevo, a deblo je bilo preširoko, zato je padel na tla. V tem trenutku mu je šimnil v glavo rešilna misel. Naglo je slekel svojo sukњo ter je vrgel proti medvedu. Medved pa je začel duharje in premetavati sukňo, med tem je teček pobral puško ter ustrelil medveda v glavo tako srečno, da mu je izbil hkratu obe očesi. Medved je zatulil in padel na tla, a se zopet dvignil ter šel proti dečku. Ali zadel se je v deblo ter padel. Deček je poravnal trenotek ter ustrelil medveda v ušesa. Ali medved še ni bil mrtev. Deček mu je nastavil puško še drugo uho ter ustrelil. Takrat pa se je medved telegnil in poginil. Medved je tehtal 350 kg.

Dnevnik beračice. V Londonu so zaprli te dijete 38letno odgojiteljico Alice Mary Hunt, ker je beračila. Pri preiskavi so našli več knjig, v katere si je zapisovala dogodljaje vsakega dne. Iz teh dnevnikov je razvidno, da je že več let beračila. Potovala je z britanskim vlakom po vsej deželi ter si je izprosila in to dobila od bogatih ljudi velika darila. Zlasti od mnogih plemenitaških dam in od dveh škofov je dobiti jih jako veliko. Sodnik je dejal, da si ni možno misli, da bolj premišljeno izvednega beračenja, kot je bilo ta Hunt je obsojena na mesec ječe.

Atentat na železniškem vlaku. Na kurirnem vlaku, ki vozi med Brusljem in Parizom, se je pripetil načni minolega meseca atentat. 50letni inženir Sala iz Holandije je bil sam v kupeju. Blizu postaje Freiguies sta prišla v kupé dva mlada moža, ki so šepetal med seboj ter napadla z bodalom inženirja.

se je branil ter potegnil rešilno vrvico. Ko sta dela napadalca, da se vlak ustavlja, sta skočila iz ka. Enega je vlak povozil do mrtvega, druga pa težko ranil.

Slikarilca morilka. V Lizbonu je umorila Josipina edo, odlična slikarica, svojega sopoga slikarja. Sta bila na pariški razstavi odlikovana ter sta člena najboljše družbe in sta hodila tudi na dvor. Slikarica se umora ne kesá. Vsa Lizbona je pri sprevodu in pokopu Greda. Vzrok umora ni.

Milijonar — tat. Ruski listi poročajo, da so milijonarja Rilskega, ki ima veleobrt s petrolejem, ker je kradel tuj petrolej. Dal je namreč natisni cev, po kateri je tekel petrolej iz tujega rezorja v njegov. Tako je baje ukradel petroleja za 10 rubljev. Rilski se je v ječi ustrelil.

Kravo je zagovarjal. Prvega julija je v Ljubljani ulici opešala krava in se vlegla na tla. Spravili jo naprej šele, ko so ji dali piti rujnega vinca. Krava je dobila premalo merco vina in na hajski cesti se je spet vlegla na cesto in ni hotela več naprej. Neki veščak je rekel obupanemu kmetu, naj kravi kaj na uho zašepeče in krava bode naprej. In res, kmetič je prizdignil kravi uho in nekaj skrivnostnega zašepetal. Krava se je vdžila in šla naprej. Vsakokrat, kadar je obstala, jo kmet prijel za uho in ji spet nekaj povedal, in je spet šla naprej. Tako sta prišla srečno domov. Smarno goro, ne da bi bilo treba kmetu dajati vi za vino.

Samomor orožnika. Iz Prage javljajo, da se je orložniški stražmojster Haxera v Skalicah, topal je namreč jako surovo proti nekemu kmetu, ki ni mogel plačati davka; prodati mu je hotel in kravico, a ker kmet tega ni pustil, je Haxera mandiral svoje tovariše, da so kmeta ustrelili. Tera je ostavil pismo, v katerem pravi, da ga je la vest radi tega postopanja. Pustil je udovo s tremi nedoraslimi otroci. — Nekateri listi pa prenjojo vest o samomoru, češ, da je izmišljena, da nik sploh nima otrok, pa tudi nobene slabe — vesti!

Nesreča na ladiji. Na bojni ladiji „Cesar Franc“ v Pulju se je dogodila velika nesreča. Neki ni hotel pri vajah ustreliti. Ko pa so vzeli vojaki iz topa ter so ga položili na krov, je eksploder strgal mornarskega vojaka Bobicha na kosce; nekaj drugih vojakov je bilo ranjenih.

Vročina v Ameriki. Kakor javljajo iz New-Yorka, da v severni Ameriki še vedno ista vročina. Temperatura znaša v senci 40 stopinj Celzija. Te nezanosne vročine je že več ljudi zbesnelo; mnogo jih je umrlo. Nekateri pa si rajo sami življenje, ker ne morejo več prenašati vročine. Neki delavec se je usmrtil s kladivom, ker je rabil pri svojem delu. Drugi je zbesnel ter zapal svojega tovariša. Četrti se je zgrudil nazavesten stroj, kateri ga je strgal na kosce. V Brooklynu je udarila strela v cerkev ter jo upepelila. Nevihtam ostaja vročina vedno ista; do sedaj

je umrlo radi vročine že okoli 600 oseb. Dne 1. julija je ribarilo več dečkov na neki ladiji v mihišanskem jezeru, nakrat pa je nanje udarila strela, katera je usmrtila devet dečkov ter jednega težko ranila.

Ljudožrci angleške Nove Gvineje. Na otok Quarila v Novi Gvineji sta prišla nedavno dva angleška misijonarja, katera so tamošnji prebivalci takoj prijazno povabili seboj, a so potem oropali njiju ladijo. Pozneje pa je dognala preiskava, da so črnci umorili oba misijonarja in še devet drugih njihovih spremovalcev, razsekali so jih na kose, katere so razdelili po različnih vaseh. Divjaki so vso človeško meso pojedli ter so zato priredili veliko slavnost. Policijsko krdelo, ki se je pripeljalo tukaj, je našlo v neki hiši 1100 lobanj umorjenih sovražnikov; požgalo je več vasij ter ustrelilo mnogo prebivalcev.

Blazen morilec. Iz Berna poročajo, da je bil te dni obsojen v dosmrtno ječo Kristijan Binggeli, sin bogatega kmeta v Aeckenmattu. Umoril je brez povoda lani štiri osebe zapored. Najprej je zvabil 5letnega svojega sinka v gozd, mu pokazal neko sliko ter ga med tem ustrelil. Potem je poklical ženo iz hiše ter jo ustrelil. V kuhinji je ustrelil svojo svačinko, nato pa še lastno mater. Ko je postrelil vse, je zaklenil hišo in pobegnil. V Burgdorffu pa je zapisal v knjigo hotela svoje pravo ime. Tako so dobili morilca izlahka. Ker v bernskem kantonu nimajo smrtne kazni, je bil Ringgeli obsojen v ječo do smrti, dasi spada v blaznico.

Morilec starih žensk. Na Gorenjem Avstrijskem se klati neznan morilec, ki je tekom še ne 4 let na ostuden način pomoril že 7 starih žensk. Večinoma so se zgodili ti umori v okolici Linca. Nedavno so našli pri Pergu 48letno kamnosekovo ženo Rezo Hametsdorfer s prerezanim trebuhom in vratom. Septembra meseca 1. 1897 so našli pri vasi Puchenu 68letno kmetico Benedict, meseca junija 1. 1898 so našli 68letno kmetico Grubmüller, septembra istega leta 60letno kmetico Hammer, oktobra 1. 1899 pa 66letno kmetico Handein, istega tedna nadalje 68letno Burgstaller in poldrugo leto na to 60letno Schönerl, sedaj pa 48letno Hametsdorferjevo.

Osveta matere. Nedavno sta se kopala dva učenca v Tibru, Romeo in Bello. Pri tej priliki je 14letni Romeo utonil. Neutolažena mati je tožila Bella, češ, da je on kriv dečkove smrti. On je Romea, kateri se je abotavljal, pregorobil, da se je šel kopat. Ko je mati zapbaila v sodnijski čakalnici Bella, je skočila k njemu ter ga trikrat sunila z bodalcem, kliknjivša: „Mojega sina si oropal življenja, sedaj umri še ti!“ Bello je zadobil tri težke rane v trebuhi in prsi; prepeljali so ga v bolnico, napadalko so pa zaprli.

V nevihti. „Deut. Forstztg.“ piše, da trešči najrejši v hraste ali jelke ali hoje, najmanjkrat pa v bukve. V nekem gozdu je bilo $\frac{7}{10}$ vseh dreves bukev, vendar ni treščilo v nobeno bukev, pač pa tekom enega leta 56krat v hraste in 24krat v hoje. V nevihti je najvarnejše pod nizko bukvo. Dreves s suhimi vrhovi se je izogibati. V gozdu sredi dreves je varnejše kot sredi prostega polja.

Rudeča kravata. Socialnim demokratom se v Pragi za časa cesarjevega bivanja ni godilo dobro. Rudeča kravata je zlasti bodla v oči državno policijo. „Arbeiter Zeitung“ poroča, da je stala pred prihodom cesarja, večja družba socialnih demokratov na cesti, ko se jim je približal elegantno oblečen gospod ter jih vrašal, ali hočejo tudi videti cesarja. Ko so mu pritrđili, jih je najprijaznejše povabil, naj gredo ž njim, da jih pelje nekam, odkoder bodo mogli videti cesarja brez truda in v največji bližini. Socialni demokratje so bili zelo veseli ponudbe prijaznega gospoda ter so šli za njim, ki jih je peljal v veliko hišo, preko več stopnjic in hodnikov ter jih povabil v veliko sobo. A za njimi je vrata — zaklenil. Socialni demokratje so tedaj zapazili, da so v ječi! Prijazni gospod je bil tajen policijst, ki jih je smatral za italijanske anarchiste!

Drag zdravnik. V Filadelfiji je zdravil zdravnik dr. Bravnik 21 mesecev senatorja Mageeja. Ko je senator umrl, je predložil zdravnik njegovim dedičem račun, ki je znašal nič manj kot 8000.000 kron. Za vsak nočni obisk je zahteval zdravnik 165 kron; ako se je peljal s svojim bolnikom na izprehod, pa kar 1000 kron. Dediči seveda tega računa nočejo poravnati ter bodo tožili zdravnika.

Zamorka — dojilja. V Berolinu imajo v neki premožni družini zamorsko dojilko, ki ima pri sebi tudi svojega sinčka. Kadar gre na izprehod, položi obo otroka v voziček skupaj, in ljudje občudujojo belega in črnega otročička, ki tako složno ležita ter imata isto dojiljo. Zamorka je omožena.

Ženin in nevesta v vodi. Te dni je bila v Saaralbenu v Lotaringiji neka poroka; pri pojedini, katera je sledila poroki, se ga je ženin že precej nasrkal, zato je zgrabila nevesta steklenico vina, ki je stala pred mladim možem ter jo je zagnala skozi okno v reko Saaro. Moža je to tako razjarilo, da je skočil v vodo. Zvesta ženica, ki se je bala za življenje svojega moža, je skočila tudi v reko ter je moža rešila. Potem se je pojedina nadaljevala, kakor da se ni nič zgodilo.

Cirkus Barnum & Bailey je imel na postaji Beuthen v pruski Šleziji nesrečo. Dva vlaka sta došla ter sta se baš praznila, ko je došel še tretji, ter se zaletel v drugi vlak. Troje vagonov je bilo razbitih in drugi vlak potisnjen v skladisčno postajno poslopje. Ubiti sta bili 2 osebi, 7 pa ranjenih oseb. Tudi 10 konjev in ponjev je bilo ubitih. Predstava pa se je vršila vendor-le. Kriv nesreče je strojevodja tretjega vlaka, ker je zapeljal na napačni tir.

Drama. Iz Budimpešte poročajo: V vasi Szkensu blizu Lugosa se je pripetila krvava drama. Tamošnji rumunski kmet Jurij Opitz se je oženil z mladim, lepim a tudi bogatim kmetskim dekletem. V listopadu m. l. je moral Opitz k vajam k topničarjem. Ker ni smel domov, se je začela mlada žena dolgočasiti ter ljubimkati s kmetiškim fantom. Opitz je to izvedel ter nekega dne brez dovoljenja zginil iz vojašnice in šel peš v Szkens, kamor je dospel nepričakovano. V hiši svoje tašče je našel svojo ženo v družbi njenega

ljubimca Jusue Gartice. Besni vojak je z orožjem bodel Garuco, ubil taščo in umoril tudi ženo. Njene se je javil pri polku sam.

Gospodarske stvari.

Grozdní sukač ali kiseljak.

(*Tortrix ambiguaella*)

Kiseljak je posebna vrsta gosenic, ki najprej jedajo še nerazvite grozdke, pozneje pa že zrele jagode. Razvoj tega škodljivca je sledeči:

Spomladi, navadno meseca maja, priležejo iz pomeh bub majhni rumenkastorjavi metuljčki, ki čez dan skrivajo pod trtnim listjem, ponoči pa leta okoli. Oplojena samica izleže 30—40 jajčec v grozd in iz teh (meseca maja in junja) izlezle gosenice, derejo nekoliko listkov k grozdu, kterege pojedo. Gosenice se čez 3—5 tednov zapet zabulijo in izlezijo julija ali avgusta meseca drugi metuljčki, potem ležejo v jajca na zoreče jagode. Iz jajčic izlezle gosenice se zavrtajo v jagode in kajo iz njih sok, pustivše za seboj luknjico, skoz katero pada blato. Tako prevrtana jagoda se v toplem menu posuši, v vlažnem pa začne gniti. Ena gosenica prevrta mnogo jagod. Jeseni se ta gosenica zabuli, taka prezimi.

Koder je teh čkodljivcev malo, se pokončuje tem, da se maste gosenice, predno cveto trte, poznapadene jagode pa se obirajo in parijo z vrelo vodo. Kjer pa se kiseljak leto za letom pokazuje v veliki številu, poškrope naj se s škropilnico v debelih curcvi grozdki, in sicer pred cvetjem, z zmesjo iz 3 kilogramov maziljevega mila, ktero se rastopi v gorki vodici, potem iz 1½ kilograma mrčesjega prahu ali 8 litrov tobakove vode, v kateri se je skuhalo 1—2 kilodražje tobaka. Ti zmesi se doda toliko vode, da je vse skupaj 100 litrov. Ta zmes pomori vse gosenice. Mnogi metuljev se tudi pokonča, ako se ponoči napravi ogromna Metuljčki lete proti svetlobi in se ožgo.

Bodi snažna pri molži!

Mleko je tečna, zdrava in okusna piča — je zdravo, čisto in dobro. Žal pa, da se nahaja pri mleku mnogo pomanjklivosti in napak, ki jih lahko neokusno in sploh malovredno.

Te naprave prihajajo deloma od krav samih, deloma tudi od slabe in izprijene krme. V mnogih čajih smo pa tudi sami krivi, če mleko ni tako okusno in tako zdravo, kakor bi moralo biti. Semintja se lahko opazuje, da smo premalo snažni z mlekom, da poskrbimo za premalo čistimo in da sploh premalo skrbimo za trebno čistoto.

Snaga je prva reč pri mleku in poglaviti potreba je, da se mleko ohrani zdravo, da ostane okusno in tako okusni in dobri tudi vsi drugi izdelki, katere bivamo iz mleka, kakor n. pr. smetana in sira, maslo.

Zaraditega je gledati in paziti na snago, vendar ne samo kadar shranjujemo mleko v latyci, poši shrambah, ampak tudi med molžo.

Mleko se najrajši nasmeti med molžo, posebno v zaduhlih in nesnažnih hlevih. Da mleko ohraniš čisto, umij si pred molžo roke in skrbi tudi, da je vime dobro očejeno. Najbolje je, da je vime suho, kadar molzeš, ne pa mokro. Ako si vime pred molžo z vodo umila, potem je prav, da ga s suho ruto obrišeš. Kdor ima dosti stelje, stori prav, če skrbi z dobrim nastiljanjem, da vime ostane snažno.

Pri nas je umivanje vimena pred molžo običajno. Glejmo pa pri tem, da ga dobro umijemo in da ne rabimo premrzle vode, ker mrzla voda škoduje gorgokemu vimenu, kadar je napoljeno z mlekom.

Tudi posoda (kabeljca, golida, žehtar), v ktero molzemo, mora biti seveda skrbno očiščena. Taka posoda se najlaže snaži, če se takoj po molzi sprazni, dobro umije in spravi na suh prostor.

Namolzenega mleka ni puščati kaj dalje časa v hlevu, ter se takoj odstrani in takoj precedi v snažne latvice, ki naj se hranijo v čistih in zračnih prostorih. Za precejanje mleka je treba gostih in čistih cedilc ali sit, ktera je tudi treba po vsaki rabi skrbno osnažiti, sprati in če treba tudi s četjo (krtačo) očediti da se odstranijo vsi ostanki, ki se sicer radi nabirajo ob kraju ali pa na spodnji strani dотičnih sit.

Ako bodoemo tako ravnali z mlekom in povsodi pazili na potrebno snago, v hlevu in v shrambi, potem bo tudi mleko bolj čisto, bolj zdravo, mlečni izdelki pa veliko bolj okusni.

O hranični smodnik za strelnjanje proti toči.

(Dalje.)

Ako se je pri presipanju ali basanju smodnik razsul ali natrosil, naj se takoj hitro z vodo polije. Tla v hišici naj ne bodo pokrita z deskami ali s kamnenjem; najboljša so prstena, ker so vedno kolikor toliko vlažna ter za pripeljaj nesreče manj ugodna. S travo porastena tla pa ne smejo biti, ker bi se potem raztrošen smodnik ne zapazil in bi ga kaka odletela iskra vnela.

Netilne vrvice leže po 40 centimetrov dolžine narezane v posebni pločnati škatlj pripravljeni za porabo. Ako jih je večja zaloga, tedaj naj se ta dobro v papir zavije, zveže in shrani v omari. Enako naj naj se hranijo tudi trakovi z zažigalom (Stopinne) v posebni pločnati škatli.

Pločnate škatle so zaradi lažje omejitve ognja boljše.

Pri strelnjanju se vzame 10—15 pripravljenih netilnih vrvic in škatlja vžigalic; a s pokrovom zaprte pločnate škatle se puste v omari z drugo zalogo vred.

Ona množina smodnikove zaloge, ki v škatli nima več prostora, ostane v vreči, ktera se shrani v kak zaboj ali sodček. Ta zabojček ali sodček naj se, dobro pokrit s pokrovom, postavi pod omaro. Da se ne navzame vlažnosti, naj se pod to posodo podstavijo ali podlože kaka polena.

Nikdar pa ne sme ležati smodnik z vrečo v hišici na prostem.

Strogo je prepovedano zalogo smodnika nesti iz hišice proč, bodisi v bivališče ali kamorkoli drugam in jo tam hraniti.

Čeprav bi se kdaj utegnil smodnik vžgati v hišici, bi vender manj škode napravil, kakor če bi se bil shranil v bivališče, zidano klet ali kamorsibodi.

Tudi za slučaj, da bi bil smodnik ukraden, bodi bode škoda manjša, kakor če bi se bila nesreča v poslopu pripetila.

Ako je pa več vreč smodnika v zalogi, tedaj je treba posebne hišice nalašč za smodnik.

Te večje zaloge smodnika morajo na prostem stati, najmanj po 30 metrov odaljene od strelišča in stanovanj.

Hišice se morajo zgraditi iz lesa o vzvišeni podlogi ter nepremočno pokriti

V teh hišicah se hrani smodnik v vrečah, ktere so zopet zabite v sode ali zaboje. Več kakor 4—5 vreč v enem zaboju ali sodu ne sme biti.

Če se tukaj hranijo tudi ožigalne vrvice, naj se to zgodi v posebnih škatljah.

Vžigalice (žveplenke) se tukaj nikakor ne smejo hraniči, ker se lahko sameposebi vnamejo, ali pa se vžgo, če ji glodajo miši in podgane.

Pri osnovi strelišč enega okrožja (30—40 strelišč) ni potrebno za vsako strelišče postaviti tako hišico z večjo zalogo smodnika, kajti ena shramba zadostuje 12erim streliščem. Shramba pa bodi tako velika, da se vanjo spravi za vsako strelišče 100 strelov.

Večja zaloga streliva se bode shranjevala v sredini vsega streljnega okolišča in sicer po 200 strelov za vsako posamezno strelišče.

Na vsako posamezno strelišče torej pride z vsem po 400 pripravljenih strelov, kar bode tudi ob najneugodnejši priliki vsega leta zadostovalo.

Zaloga glavnega skladišča mora biti v suhem, ognja in vloma varnem kraju in prostoru, ki je nalašč v to svrhu zgrajen, oddaljen od bivališč in poslopij. Za taka shranjovališča in skladišča veljajo obstoječa postavna določila.

Potemtakem se bode strelivo v kakem večjem streliščem okolišu razdelilo na naslednji način:

- Pri vsakem strelišču vreča smodnika 18 kilgr.
- pri vsakem posebnem skladišču 10—12 vreč smodnika po 18 kilogr.
- v vsakem glavnem skladišču 70—80 vreč smodnika po 18 kilgr.

(Konec sledi).

Kako se konjem odpravi razvada, da ne brcajo.

Mnogo je konj, ki za seboj ne morejo trpeti človeka ali pa drugega konja ter precej brcnejo. So celo konji, ki skušajo brcati osebe, stoječe ob strani. Vzrok temu je slaba vzgoja konja, zlobnost in v hlevu tudi nevoščljivost med konji zaradi krme.

Da bi konje brcanja odvadili, so poskusili že razna sredstva. Eno najboljših sredstev je, konju okrog nosa dejati jermen, ki ima spodaj pritrjen obroček. V ta obroček se pritrdi vrv, ki gre skozi obroček trebučnega pasa in je privezana na bicelj zadnje noge. Če konj brne, potem se vrv napne in konj dobi z jermenom močen udarec na nos. Vrvi pa ni premočno napeti, če ne, se lahko zgodi, da si konj zlomi nosno kost.

Drugo, a nekoliko sirovo sredstvo, konje odvaditi brcanja, je vreča, napolnjena z razsekanimi vejami igličevja, ki se tako obesi zadaj za konjem, da se konj precej vanjo zadene, ako nekoliko nazaj stopi ali če je nemiren. Kadar se rabi to sredstvo, je dobro konja postaviti v bolj ozko stajo. Kakor hitro se konj malo zadane ob vrečo, pa brea vanju, kakor bi bil iz sebe. Kolikor besneje on brca ob vrečo, tem močneje pada ta nazaj in bije ob konjeve noge. V tem trenutku naj eden vreča zaguglje, da konja zopet udari po nogah. Iz bojazni pred vrečo si konj ne upa več breniti in tresoč se po vsem životu ostane miren. Pri nekaterih konjih je to ravnanje treba večkrat ponoviti. To sredstvo je bolj primerno za navadne konje, a tudi žlahtnim konjem večkrat ne škoduje, ker se mnogi na ta način brcanja popolnoma odvadijo.

Kako se dela žganje iz bezgovih jagod! Bezgove jagode se zrele pobero in potem v kaki posodi godé tri dni. Vsak dan se dvakrat dobro pomešajo in potem se posoda dobro pokrije s pokrovom, čez kterega se pogrneo koci. Priporoča se, vsak dan pobrane jagode posebej goditi. Gojene jagode se potem kuhajo kakor vsaka druga drozga, vendar naj ogenj ne bo premočen, ker drugače izpuhti največ žlahtnih eteriščnih olj, zaradi katerih se bezgovec kuha in ima zdravilno moč.

Ktera umetna gnojila so priporočena za rep? Odgovor: Pri repi nam je gledati na obilen pridelek, kterege dosežemo v prvi vrsti, če je v njivi dovolj dušika. Ob Vaših razmerah spravite dušek v njivo najceneje s hlevskim gnojem, ako njiva ni že sama na sebi dovolj gnojna. Drugi snovi, t. j. fosforova kislina in kalij, pa tudi močno pospešujejo rast repe ter jo prav izdatno zboljšajo za krmo. Iz tega vzroka se priporoča, repi se posebej pognojiti s 4 do 6 q Tomasove žlindre in s 3 do 4 q kalijeve soli na 1 ha.

Kupil sem kravo, ki je vedno suha in se ne popravi pri najboljši krmi. Na rebrih ima kožo kar prisušeno, in če jo hočem dvigniti, poka kakor popir, in krava tudi od bolečin ječi. Krava je še mlada in dobra molznica. Kaj je kravi in kako jo je zdraviti? Odgovor! Bolezen, ki jo ima Vaša krava, je trdočnost ki prihaja od prehlajenja in vsled tega motenega delovanja kože. Če se ta bolezen kmalu ne ozdravi in je krava že zelo medla, pritisne kmalu trebušna ali pa prsna vodenica, ter je potem najbolje kravo zaklati. Pred vsem dajte kravi suho, snažno in gorko ležišče ter jo na dan večkrat s slamo dobro odrgnite. Kožo priporočajo mazati z mažo iz 4 delov oljkovega olja in 1 dela terpentinovega olja. Za pospeševanje prebavjanja se dajejo zdrobenene suhe brineve jagode ali pa encijan. Krma mora biti seveda dobra in tečna. Sicer je pa neobhodno potrebno, zdravljenje prepustiti veščemu živinozdravniku.

Loterijske številke.

Trst, dne 28. junija: 40, 28, 30, 36, 15.
Gradec, dne 6. julija: 8, 11, 28, 18, 53.

Malo posestvo

z 1½ orala vinograda, 1½ orala travnika, hišo za stanovanje z hlevi, 10 minut od železnične postaje Sv. Duh-Loče se za 1150 gld. proda. 300 gld. pustijo se lahko ležati. Vprašanja naj se pošljajo posestniku

Rudolfu Reich, Weiz pri Gradcu.

Pridno, poštano in trezno

majersko družino

(Maierleute)

katera se razume tudi z živinorejo, sprejme se s 15 novembrom. Prosilci predstavijo naj se osebno pri

W. Blanke v Ptiju.

Doktorja pl. Trnkóczyja

Že mnogo let izvrstno preskušena zdravila, redilna in dietetična sredstva, pripravljena v stotinah zahvalnic, priporoča in razpoložljiva

lekarna Trnkóczy v Ljubljani, Kranjsko.

Najceneje se dobivajo, če se naroča po pošti v tej lekarni, odkoder se ta zdravila vsak dan takoj pošljajo na vse strani sveta s povratno pošto s poštnim povzetjem, tudi cebo samo en komad z natančnim rabilnim navodilom.

Za štedilne gospodinje, dojenčke, otroke, nervozne, okrevaloče, slabotneže, malokrvne, bledične, za vsakega bolnika, sploh za vsakega se namesto brezmočne, razdražujoče kave in ruskega čaja Doktor pl. Trnkóczyjev

Kakao sladni čaj priporoča kot tečno, krepilno, zdravo in najceneje hranilno sredstvo. Bolje kot sladna kava. Zavojček (14 kilo vsebine) 40 h, 14 zavojčkov samo 5 K.

Dalje se priporoča: Doktorja pl. Trnkóczyja

Želodečne kapljice. Izborna sredstvo za želodec. Deluje pomirjujoče, krepilno, bolest utesnjujoče, tek vzbujajoče, čisti želodec in pospešuje prebavo. Steklonica 40 h, pol tucata 2 K.

Kroglice, odvajjalne, želodečne čistilne. Odvajajo blato brez vseh bolečin, kar se to čestokrat pripieti pri drugih kroglicah. Ubranjujoče je to sredstvo zoper bolezni, ki morejo nastati vsled zapeh, napenjanja itd. Skatla 42 h, šest škatlic 2 K 10 h. — Pocukrena kroglice. Skatla 80 h, tri škatle 2 K.

Prsni, pljučni in kašljiv sok ali zeliščni sirup, prirejen z lahko razprtvarljivim apnenim želzom, utesnjuje kašelj, raztrjava sliz, lajša bol in kašlj, vzbuja tek in tvori kri. Steklonica 1 K 12 h, pol tucata 5 K.

Drgnilni ali udov ovet (Giochtgel) priporočljiv je kot boli utesnjujoče, lajša, joče drgnjenje v krizu, rokah in nogah, kot novo pozivljivje drgnjenje po dolgem hodu in težkem delu. Steklonica 1 K, šest steklenc 4 K 50 h.

Tinktura za kurja očesa, preskušeno sredstvo proti bolestnim kurjim očesom, bradavicam, rožnjicam, žuljem in ozeblinam. Ima to veliko prednost, da je treba s priloženim čopičem bolno mesto zgolj namazati. Steklonica 80 h, šest steklenc 3 K 50 h.

Ker je vedno skrb p. n. ekonomov, poljedelcev, živincov in drugih, obnovljena na vzdruževanje zdrave in krepke živine, opozarjam iste posabno na doktorja pl. Trnkóczyja redilne pripravke za živino.

Doktorja pl. Trnkóczyja

Živinski redilni prašek za notranjo rabo pri kravah, volih in konjih. Že bližu

50 let z najboljšim uspehom uporabljavan, kadar krave nočejo žreti, in da se zboljuje mleko. Zavojček z navodilom glede uporabe 1 K, pet zavojčkov samo 4 K.

Prašičji redilni in krmilni prašek. Varstveno in dijetično sredstvo za prasice. Za notranjo rabo, služi za tvorbo mesa in tolše. Zavojček 50 h, pet zavojčkov samo 2 K.

Fozor! Želi kdo samo eden kos od teh sredstov, torej se tudi omenjeni eden kos takoj s poštnim povzetjem pošlje.

LAMPIJONI

v največji izberi in po najnižjih cenah priporoča

W. BLANKE v PTUJU.

Živinski in letni sejmi v Slovenski Bistrici 1900—1901.

Dne 24. februvara; na dan Marije device 7 žalosti; dne 4. maja; dne 4. junija; dne 25. julija; dne 24. avgusta; dne 24. septembra; dne 28. oktobra in dne 23. novembra.

Ob teh dnevih vršijo se razun kramarskih in živinskih sejmov, ob jednem tudi

konjski sejmi

s prav živahno kupčijo. Te sejme obiskujejo razun domačih, v obilnem številu tudi tuji, da celo inozemski kupci.

45

All: Kranegger,
kamnoseški in stavbeni mojster
v Mariboru, graška cesta
pri kolodvoru
priporoča svojo veliko zalogu
nagrobnik spomenikov

iz vsakvrstnega marmora.

Izdelovanje nagrobnih kamnov in predelovanje starih kamnov in napisov.

Zaloga in izdelovanje mlinskih kamnov in kamnov in kamnov za žrmle.

213

Zaradi družinskih razmer

se eno, v najlepši legi ležeče dobro vzdržovano **vinogradniško posestvo**, obstoječe iz circa 7 oralov trsja, od katerega je že čez 1 oral zasajenega z novimi, dohodke nosečimi, ameriškimi trtami; čez 1 oral sadnega vrta s kromo in pašo, čez 10 oralov gozda, 2 viničarij, 1 male hiše (Herrenhaus) z dvema sobama, kuhinje, kleti, preše, živinskega in prasičjega hleva, kalnice za steljo in strelne postaje, 3 komade živine; vse v najboljšem stanju je v Gorci (Gorzbach) fare sv. Trojica v Halozah ležeče, s pohištvo skupaj ali na drobno, po prav nizki ceni takoj proda.

Vprašati je pri lastniku

J. Pobeschin=
v Mariboru, Tegethoffstrasse 35. 253

H. MORELLY

poprej Franc Petrowitsch
slikar, barvar in trgovina z barvami (farbami)
v Ptiji

naznanja slavnemu občinstvu, da se je prestavil iz ogerske ulice (Ungarthorgasse) k veliki cerkvi Bahnhofgasse št. 5 poleg gostilne g. Knauasa (Judennatzl)

in priporoča svojo obilno založeno zalogu najboljših oljnatih barv za okna, vrata, pohištvo i. t. d., dalje suho barvo za malanje hiš, dobri, hitrosušči firnež, ki ostane svetel; vsakovrstne lake trpentin, polituro, brunolin, sikkativ, orehovo pajco, glaspapir, pinzenštajn, abcugpapir za fladri, kakor tudi mnogovrstne čopiče (pinzelne) in pinzelne za belenje malanje in slikanje. Nove muštre ali patroni za hiše barvati, zlati in srebrni prah za podobe in rome zlatiti ter druge v to stroko spadajoče stvari

vse frišno blago in po najnižji ceni. 177

Trgovina z farbami

• J. SORKO •

Ptuj, Herrengasse 10,
zraven hotela „Osterberger“.

Prodaja vse vrste suhih farb, kakor oljnate barve v vseh sencah. Dalje **jako dober firnež z močnim leskom in se posuši v šestih ali osmih urah**. Prav dobre in cenene lake za mizarje in sedlarje. Politurlak emajllakfarbe, lak in biks za tla, zlato, srebrno in bakreno bronco z zraven spadajočo tinkturo, za pozlačenje romon, kipov itd. Šelak in kerpejca. Vsakovrstne pinzelne za malati, žtrihati, linirati in za zidarje. Ščetke za grundirati itd.

— Karbolineum. —

Dalje prav dobre in po ceni krtače za obleko, čevlje, konje, glavo, za tla, glaže in krtače za biksati tla. Prašilnike, gobe za šolske table, vse po čudovito nizkih cenah.

Firnež pri odjemaju najmanje en sod od 100 kil 86 kron franko na vsako železnično postajo.

Prevzamejo se vsakovrstna malarska in slikarska dela in po ceni ter solidno izvršijo. 252

Vsaka gospodinja in mati

se mora blagrovati,
katera rabi z ozirom
na zdravje, varčnost
in dobri okus Kath-
reiner-Kneippovo—
sladno kavo (pristno
samov znanah izvir-
nih zavitih).

128

Mestna hranilnica v Celji.

1. Celjska mestna hranilnica nahaja se v lastnem zavodnem poslopu, Ringstrasse štev. 18.
2. Hranilni vložki obrestujejo se s 4% nimi obrestmi, rentni davek trpi hranilnica. Stanje vložkov znašalo je koncem leta K 8.833.560.42.
3. Posojila na hipoteke se s 5% nimi, menična posojila s 5½% nimi in zastavna posojila proti 5% nimi obrestmi oddajajo.
4. Hranilnica daja v najem železne blagajnične predale pod zaklepom najemnika in pod sozaporom hranilnice v varno shranjenje vrednostnih papirjev; prevzame tudi odprte depote.
5. Vplačila v Celjsko mestno hranilnico zamorejo se tudi potom vložnega lista ali čeka poštne hranilnice na račun štev. 807.870 zvršiti. Vložnice se oddajajo na zahtevanje.
6. Podružni zavod in Giro-Conto avstr. oger-ske banke.
7. Kreditno in posojilno društvo «Celjske mestne hranilnice» daja menična posojila proti 5½% nimi obrestmi.
8. Uradne ure za stranke so ob delavnikih od 9—12 ure dopoldne določene do preklica.

Ravnateljstvo.

Brata Uray

poprej M. Thurmann
usojata se, cenjeno občinstvo opozarjati na
posebno znamenito zalogu strojev:
mlatilnic, vitel (kupje)
za rezanico, kakor tudi

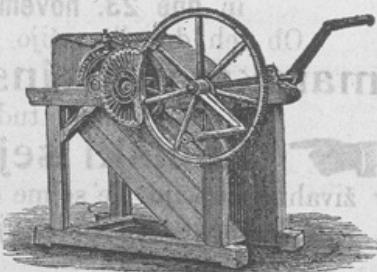
traverse, železnične šine,

stavbinske okove (Baubeschläge), pocinjeni železni pleh, strešna lepenka (Dachpappe), judendorfski roman- in portland-cement, cinasti pleh, motike in lopate najboljše vrste i. t. d. Vse to po izredno nizkih cenah.

Za izvrstno kvaliteto najnih kos prevzameva

vsako garancijo
in v slučaju, da bi imela katera kako napako, jo brez zadržka zamenjeva.

231

Vinogradniško posestvo

obstoječe iz 2 oralov trsja, 8 oralov mladega gozda, 4 oralov travnikov, njiv in sadnega vrta z približno 250 sadnimi drevesi, 1 hiše, 1 hleva, 1 poslopja za prešo, 2 kuhinj in orodjem, se za 8000 kron proda.

Vinograd je prav dobro obdelan, ima prav lepo lego in daje na leto 10—12 polovnjakov dobrega vina. Vse to posestvo drži se skupaj in leži pol ure od lokalne železnične postaje Sv. Duh-Loče na Spod. Štajerskem. — Vprašanja naj se pošiljajo g. nadučitelju

Frideriku Lang v Vojniku pri Celji. 244

Najvišje

odlikovanje.

J. FRIEDLAENDER

tvornica strojev
Dunaj XX, Dresdenerstrasse 46
špecijalitete:

XXX stroji XXX

grablje, obratišča za travo, deteljo in žito.

Košnja za poskušnjo!

NB. V različnih krajih na Štajerskem vršile se bodejo v mesecu juniju poskušnje s košnjo in podelim na vprašanje rad dolične naslove.

1 leto polna garancija.

240

C. kr. priv.

tovarna za cement

Trboveljske premogokopne družbe v Trbovljah

priporoča svoj pripoznano izvrsten Portland-cement v vedno jednakomerni, vse od avstrijskega društva, inženirjev in arhitektov določene predpise glede tlakovne in odporne trdote dalec nadkrilajoči dobroti, kakor tudi svoje priznano izvrstno apno.

Priporočila in spričevala

raznih uradov in najslovitejših tvrdk so na razpolago.

Centralni urad:

Dunaj, III/3 Rennweg 5. 111

Pravo domače platno

za rjuhe in obleke različne vrste, se dobiva v podružnici mešanega blaga

Bratov Slavitsch v Ptaju

Wagplatz pri mostu.

164

Dobre ure in po ceni

proti 3 letni pismeni garanciji, prodaja in razposilja

Karl Ackermann, urar, trgovina s zlatnino, srebernino in optičnim blagom v PTUJU, v gledališkem postopju.

Dobre nikelnaste remontoir-ure od gl. 3.50 višje.

Dobre sreberne remontoir-ure od gl. 5.50 višje.

Dobre prave zlate remontoir-ure od gl. 15.— višje.

Dobre stenske ure z bitjem od gl. 2.50 višje.

Vse druge ure, zlatenino in srebernino, ter optično blago, kakor tudi vse v to stroko spadajoča popravila, dobro in po ceni.

14

Dobre vendel-ure z bitjem ur od gl. 6.50 višje.

Pristne sreberne verižice od gl. 1.20 višje.

Pristne sreberne poročne prstane, par od gl. —80 višje.

Nikelnaste ure, budilke od gl. 2.— višje.

Najizvrstnejši in priznano najboljši
stroji za mlatiti s patentovanimi valjčnimi, okroglimi
in mazljivimi tečaji na roko, na vitál
in za na par.
víteli (kupje) za napreco 1 do 6 živinčet.

Najnovejši mlini za čiščenje žita trijerji za roškanje turšice.
Samotvorne patentovane
brizgalnice za pokončevanje grenkulje in trtne
uši
„Syphonia“,
prenesljive
štredilne peči,
parniki za krmo,
preše za seno in slamo
na roko, pritrdljive in za
prepeljati,

kakor tudi vse druge poljedelske stroje izdeluje garantovano po
najnovejši in pripoznano najboljši napravi
Ph. Mayfarth & Co.

C. kr. izklj. priv. tovarne za poljedelske stroje, livarne žeze in fužine na par.

750 delavcev.

Taborstrasse št. 71.

Ustanovljene 1872.

Odklikovana s črez 450 zlatimi, srebernimi in bronastimi svetinami na vseh večjih razstavah.
Ilustrovani katalogi in mnoga priznanska pisma brezplačno — Zastopniki in predstavnici se radi sprejmajo.

Dopisuje se tudi v slovenskem jeziku.

Dva močna konja

in dva parizer-voza se proda. Povpraša naj se pri rudniškem oskrbnosti (Bergverwaltung) v Pečovniku pri Celju. 247

Nakupovanje.

Prašiče za pitati in zrejene prašiče, vsakovrstno pitano govedo kakor tudi prašiče za rejo in pitance, lepo govedo za rejo ter vole za zaklati od 11 metarskih centov težjih, kupuje vsaki dan

Franc Blaschitz

na Bregu pri Ptaju,

za moravske sladkorne faprike.

Plačuje najvišje cene.

Brata Slawitsch

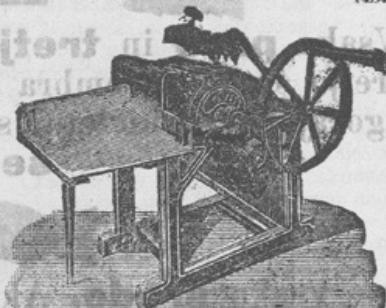
▼ Ptaju

priporočata izvrstne šivalne stroje (Nähmaschinen) po sledеči ceni:

Singer A	70 K — h
Singer Medium	90 " "
Singer Titania	120 " "
Ringschiffchen	140 " "
Ringschiffchen za krojače	180 " "
Minerva A	100 " "
Minerva C za krojače	160 " "
Howe C za krojače in čevljarje	90 " "
Cylinder Elastik za čevljarje	180 " "

Deli (Bestandtheile) za vsakovrstne stroje. Cene po pogodbi na obroke (na rate). Cenik brezplačno. 178

Najizvrstnejši in priznano najboljši
stroji za mlatiti s patentovanimi valjčnimi, okroglimi
in mazljivimi tečaji na roko, na vitál
in za na par.
víteli (kupje) za napreco 1 do 6 živinčet.
Najnovejši mlini za čiščenje žita trijerji za roškanje turšice.
Samotvorne patentovane
brizgalnice za pokončevanje grenkulje in trtne
uši
„Syphonia“,
prenesljive
štredilne peči,
parniki za krmo,
preše za seno in slamo
na roko, pritrdljive in za
prepeljati,

kakor tudi vse druge poljedelske stroje izdeluje garantovano po
najnovejši in pripoznano najboljši napravi

Ph. Mayfarth & Co.

C. kr. izklj. priv. tovarne za poljedelske stroje, livarne žeze in fužine na par.

750 delavcev.

Taborstrasse št. 71.

Ustanovljene 1872.

Dunaj, III

Odlikovana s črez 450 zlatimi, srebernimi in bronastimi svetinami na vseh večjih razstavah.

Ilustrovani katalogi in mnoga priznanska pisma brezplačno — Zastopniki in predstavnici se radi sprejmajo.

Dopisuje se tudi v slovenskem jeziku.

98

Hranilnica (Sparkassa) vlad. državnega mesta

Vstanovljena
leta

1862.

Čekovnemu ra-
čunu št. 808051
pri c. kr. poš-
tno-hranilničnem
uradu.

Mestni de-
narni zavod.

Giro konto pri
podružnici avst.
egersk. banke
v Gradeu.

Uradne ure
za poslovanje s
strankami ob de-
lavnikih od
8—12 ure.

Občenje z
avst. ogersko
banko.

priporoča se glede vsa-
kega med hranilnične zadeve spada-
jočega posredovanja, istotako tudi za posredo-
vanje vsakoršnega posla z avst. ogersk. banko.

Strankam se med uradnimi urami radovoljno in brezplačno
vsaka zadeva pojasni in po vsem vstreže.

Ptuj

Ravnateljstvo.

Razglas.

Letni, mesečni in tedenski sejmi v Ptiji 1900.

Letni sejmi:

(Kramarski, živinski in lesni sejmi)

23. dne aprila, 5. dne avgusta in 25. dne novembra.

Konjski in goveji sejmi:

Vsako **prvo** in **tretjo sredo** v mesecu, izvzemši prvo sredo avgusta meseca in tretjo sredo novembra mesca, in sicer zaradi tega, ker se vrše v dotičnih tednih zgoraj navedeni letni sejmi. — Po tem takem vršita se v mestu Ptuj **vsaki me-**
sec dva goveja in konjska sejma.

Svinjski sejmi:

Vsako **sredo**. Ako je v sredo praznik ali letni sejem, tedaj dan popreje.

Tedenski sejmi:

Vsako **sredo** in vsak **petek**, posebno za meso, slanino (špeh) in perotnino.
Ob zgoraj navedenih dnih prodajajo se na trgu ob ledji (Lend) velike množine stavbenega tesarskega lesa, krajnikov, letev (lat) trsnega kolja i. t. d.

Mestni urad v Ptiji.

Župan:

J. Ornig.

Dr. Rose balzam | Praško domačo mazilo

za želodec

iz lekarne B. FRAGNER-ja v Pragi

je že več kakor 30 let občno znano domačo zdravilo slast vzbujajočega, prebavljanje pospešuje in milo odvajajočega učinka. Prebavljanje se pri rednem uporabljaju istega sredstva okrepeče in obdržuje v pravem teku.

Velika steklenica 2 K, mala 1 K.

Po pošti razpošilja se vsak dan.

Proti vpošiljatvi K 2·56 se pošlje velika steklenica in za K 1·50 mala steklenica na vse postaje avstro-ogerske monarhije poštne prosto.

VARILO! Vsi deli anbalaze
imajo zraven stoječo po-
stavno deponovano var-
stveno znamko.

je staro, najprej v Pragi rabljeno domače zdravilo, katero ohrani rane ciste in varuje vnetja in bolečine manjša ter hлади.

V pušicah à 35 in 25 kr., po pošti 6 kr. več. Razpošilja se vsak dan.

Ako se vpošilje naprej gld. 1·58, se pošljejo 4/1 pušice, ali za gld. 1·68 6/2 pušic, ali za gld. 2·30 6/1 pušic, ali za gld. 2·48 9/2 pušic franko na vse postaje avstro-ogerske monarhije.

lekarna B. Fragnerja v Pragi, c. in kr. dvornega dobavitelja „pri črnem orlu“
Praga, Malá Strana, ogel Nerudove ulice.

Razpošilja se vsaki dan. — Zaloga po lekarnah v Ostro-Ogerskem, potem v Ptiju v lekarnah g. Ignacija Behrbalk in g. Hans Molitor-a, v Celju pri M. Rauscher-ju in Otto Schwarzu; v Slovenskem Gradcu pri Gustav Uxa-tu in pri g. Maks Leyrer-ju v Radgoni. 101

Pozor gospodarji!

„Gloria“ redilna krma za konje, zabranjuje bolezni, vzdrži konje močneje in iskre.

„Gloria“ začimbna krma za govedo, pospešuje prebavljanje, čisti kri, zboljuje in množi mleko.

„Gloria“ prašek za krmljenje in pitanje svinj, povzročuje, da svinje rade jedo, da se nabira meso in mast.

„Gloria“ mlekarski prašek za krave, pospešuje izločenje mleka in odstranjuje napake mleka. 1 veliki zavitek velja K 1·20, mali K 0·70, 5 kg v zavitku za poskus po pošti K 5.— poslano iz Dunaja.

Barteljevo klajno apno, neobdodno potrebni dodatek h krmi za mlado, molzno in brejo živino. 5 kg za poskns K 2.—, 100 kg. K 22.— iz Dunaja.

Vaselino mazilo za usnje rumeno, najbolje sredstvo, da se ohrani usnje mehko, voljno in trpežno, ter se obvaruje plesnobe in pokanja. V plehastih škatljah: 1/2 kg 60 h, 1 kg 1 K, 5 kg K 4.—.

Rusko patentovano mazilo za usnje po 1/2 kg K 1·10, 1 kg K 2.—, 5 kg K 8.—.

Stedilni kolomaz, najfinješa kakovost. 4 kg K 1·40, 100 kg 24.—,

Navodilo bezplačno.

Miha Barthel & drug, Dunaj X.

Občuje se slovenski. 99

Zaloga pri gg. J. Kasimir in A. Sellinschegg v Ptiju in Franc Kupnik v Konjicah.

Pozor!

Pozor!

Za samoizdelovanje domačega iesiha rabi se „jedilna esenca“, 3½, kg. te esence na 100 litrov vode, da izvrsten dopelesig. Kg. 70 kr.

Za ložje preskrbovanje tudi v odprtih steklenicah po 25 kr.; ta vsebina s 5 litri vode pomešana, da 5 litrov izvrstnega domačega iesiha.

K. WOLF, drogerija v Mariboru, Herrengasse štev. 17.

Pazi naj se ime firme.

229

— 16 —

ženitna ponudba.

V zakon želim vzeti fanta, ki ima veselje do kmetijstva in ni čez 30 let star. Imeti more lepo premoženje, ker budem tudi sama prevzela posestvo vredno 16000 gold. K ponudbenim pismom priloži naj se fotografija, Naslov narediti je: „Mirno življenje“ na upravnštvo „Štajerca“ v Ptiji.

Meščanska parna žaga.

Na novem lentnem trgu (Lendplatz) v Ptiju zraven klalnice in plinarske hiše postavljena je nova parna žaga vsakemu v porabo.

Vsakemu se les hlodi i. t. d. po zahtevi takoj razžaga. Vsakdo pa sme tudi sam oblati, vrtati in spa-

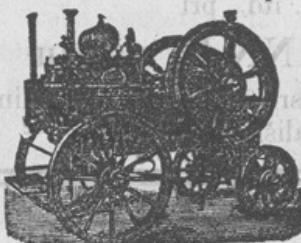
hati i. t. d.

Ad. Hochegerja

glavno zastopstvo marienfeldske tvornice motorjev in lokomobil (Marienfelder Motoren- und Locomobilien-Fabrik)

Dunaj VIII/2 Josefstadtterstrasse 64

nasproti postaje mestne železnice „Josefstadtterstrasse.“ Zaloga motorjev in lokomobil, ki se gonijo s petrolejem, bencinom, špritolom in plinom.

Nikake nevarnosti glede ognja ali da bi se raznesli, so vedno pripravljeni za delo. — Najboljši in najmočnejši stroji, kar se tiče vstajnosti. — Primerni za kmetijske, industrijske in druge namene. — Popolne mlatilne priprave. — Matilnice od Hofsherrja in Schranza.

Gonilni stroški ene konjske moći za eno uro samo 4 do 6 vinarjev!!

Ceniki bezplačno in poštne prosto. 106

Styria bicikli (Fahrräder)

danes pripoznani najboljši fabrikati po 200, 220, 240, 260, 280 in 300 kron priporočata

brata Slawitsch v Ptiju.

Dobri stari bicikli se dobijo po nizki ceni.

Ceniki (Preiskourant) bezplačno.

204

Ceneje kot povsod

Kdornamerava kupit in agrobne kamene

naj običe kamnoseško podjetje

J. F. Peyer-ja v Mariboru (Hilariusstrasse poleg Wielandplatz-a)
tam se nahaja čez 100 izgotovljenih novih nagrobnih kamenov
po vsakvrstnih cenah, iz marmora, granita, lignita i. t. d. v zalogi.
Najboljše dobavanje!

Strogo solidna in lepa dela!

Lekarnarja A. Thierry-ja balzam

z zeleno nusko varstveno znamko 12 malih galij
6 velikih steklenic K 4 — poštne prosto.

A. Thierry-ja Centifolien-mazilo za rane
2 lončka K 3.50 poštne prosto razposilja proti
plačilu v gotovini

A. Thierry-jeva lekarna „pri Angelju“ v Pregradi
pri Rogatec-Slatina.

Dunaj, centralni depo: lekarnar C. Brady Fleischmarkt 1
Budapešta: lekarna J. v. Török in dr. Egger.
Zagreb: lekarna S. Mittelbach.
Na drobno dobiya se povsod. 137

Resnična ženitna ponudba.

Na Spodnjem Štajerskem, v vinorodnem kraju, eno uro od želesnice postaje živeči posestnik, vdovec brez otrok, nekaj čez 40 let star, pošten in varčen človek, želi v zakon vzeti kmečko 30 do 40letno samico ali vdovo brez otrok, ki ima nekoliko premoženja v gotovini in pa veselje do gospodarstva. Ponudbe poslati je pod imenom „Zaupnost“ na upravništvo „Štajerca“ v Ptiju

241

— 250 — Išče se učenec. —

s potrebljivo šolsko izobrazbo. Vpraša se pri **Maks Honigmann-u**, trgovina mešanega blaga v Ljufomeru.

Redka prilika. Od 15 gld. naprej se dobijo šivalni stroji kakor tudi stari bicikli v dobrem stanu pri vdovi **Spruzina**, mehanični delavnici na Florijanskem trgu v Ptiju. V to svrhu spadajoča popravila se hitro, dobro in po ceni izvršujejo. 249

V hiši v spodnji dravski ulici štev. 2 (Unterdraugasse) v Ptiju proda se po ceni kompletna uprava za špecerijsko trgovino. 234

Josef Gspaltl

zlatar, srebrar, optiker in trgovina z urami v PTUJU

priporoča svojo največjo obilno sortirano zalogu, vedno najnovnejših in najsolidnejših dragotin, zlatnine, srebrnine in blago kристofle kinežkega srebra, vsake vrste nanosnikov (Zwicker) in očalov, tudi po zdravniških predpisih, stekla za brati, lupe (Loupen), termometre, barometre, aueroides, aräsmeter, zdravniške maksimaltermometre, vodne vase (libele), Rollmasse, daljnogled, gledališča in druga kukala, lorguete, vsakovrstne klosterneburške vase za tekočine, za vino, žganje, mošt itd. po različnih cenah. — Dalje svojo veliko zalogu dobro reguliranih švicarskih žepnih ur, zlatih, srebrnih, tula in nikelnastih, samo dobrega izdelka najboljših firm in mark proti večletni garanciji po najzmernejših cenah. — Vsakovrstai lišč, ure, stare srebrne in rimske bronaste denarje, starovino, pristne bisere in kamne, bortensilber in drugo, sprejema po najvišjih cenah v zameno, ali tudi kupi. — Prevzame vsakovrstna v to stroko spadajoča popravila in graverska dela, ki se vsakomur v popolno zadovoljnost v lastni delavnici solidno izvrše. 219

Prodaja in prevzetje

vsakovrstnih popravil
optičnega blaga
kakor nanosnikov (Zwicker)
očalov, barometrov, termometrov,
daljnogledov, vase za mošt, vino, žganje,
esih, libele (Wasserwagen) itd. itd. pri

KARL ACKERMANN-U, urarju
trgovina z urami, zlatnino, srebrnino in optičnim
blagom v **Ptiju** v gledališkem poslopju. 182

„Štajerc“

izhaja vsaki drugi četrtek,
prinese najnovejše novice in zastopa interese kmečkega stanu.

Štajerc stane za celo leto s pošto vred samo

1 krono 20 vin. ali 60 kr.

Izvodov stane na leto 6 krone 60 vin. s pošto vred.

Naslov: „Upraviteljstvo Štajerca v Ptiju.“

Geiger-jeva

trgovina z knjigami in pisalnimi potrebščinami
v Celju, glavni trg 2,
priporoča svojo največjo zalogu molitvenih in šolskih knjig
in ljudskih (narodnih) spisov. 20/l.

Kot najlepša birmska darila priporoča

Molitvenike

veliko izbiro v najlepši vezi po najnižjih cenah

W. BLANKE v Ptiju

Glavni trg nasproti mestne župne cerkve.

Ungerhorgasse nasproti veliki vojašnici.